

РЕШЕНИЕ

№ 7066

гр. София, 23.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 2 състав, в
публично заседание на 13.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгения Иванова

при участието на секретаря Ива Лещарова, като разгледа дело номер **1214** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, вр. с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на Р. Х. Р., действащ чрез адв. Я. С. от САК, срещу Решение № 1040-21-21 от 14.01.2022 г. на директора на Териториално поделение на НОИ – [населено място], с което е отхвърлена жалбата му с вх. № 1012-21-16/16.01.2022 г. и е потвърдено Разпореждане № РВ-3-21-01015257/19.10.2021 г. на длъжностно лице по чл. 114, ал. 3 КСО.

В жалбата се поддържа становище за незаконосъобразност на оспореното решение, поради противоречие с материалния закон, допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, както и поради необоснованост. Посочва се, че потвърденото с решението разпореждане не било мотивирано съобразно изискванията на закона, което ограничавало правото на защита на жалбоподателя. Неясен бил и метода, по който е изчислен размера на паричното обезщетение, което подлежало на възстановяване. Не били посочени доказателствата, от които да се установи, че работодателят не е извършвал търговска дейност. Поддържа се, че административният орган е следвало да направи комплексна преценка на цялостната фактическа обстановка във връзка с издаденото предходно разпореждане, но такава не е била извършена. Сочи се, че противно на изложеното в решението, жалбоподателят е извършвал трудова дейност. Органът не бил съобразил факта, че липсата или наличието на трудова дейност не е предпоставка за възникване

на трудово правоотношение, както и не е изискване за ефективно престиране на работна сила. Органът не е изяснил всички релевантни факти и обстоятелства, като не е установил дали през посочения период жалбоподателя действително е осъществявал трудова дейност. Иска се отмяна на обжалваното решение и се претендира присъждане на разноски.

В съдебно заседание жалбоподателят е представляван от адв.Л., която поддържа жалбата и моли за отмяна на оспореното решение.Претендира разноски, за които е представен списък по чл. 80 ГПК. Допълнителни аргументи излага в депозирано писмено становище.

Ответникът – директор на ТП на НОИ – [населено място], чрез упълномощен юрисконсулт, в съдебно заседание и в депозирано писмено становище, излага аргументи за неоснователност на жалбата и моли същата да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение.

Административен съд София-град, след като се запозна със становищата на страните и представените по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Установено е, че за Р. Х. Р. са били представени от „РИ КОРЕКТ ГРУП“ ЕООД удостоверения – приложение №9 към чл.8, ал. 1 от Наредба за паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване (НПОПДОО) по болнични листове № Е20171762319, Е20171762348, Е20171762390 и Е20196054269 с данни относно правото на парично обезщетение. Периодите на временна неработоспособност, определени с болничните листове са от 08.10.2018 г. до 06.11.2018 г., от 07.11.2018 г. до 06.12.2018 г. от 07.12.2018 г. до 05.01.2019 г. и от 08.01.2019 г. до 06.02.2019 г.

По реда на НПОПДОО на основание подадени от „РИ КОРЕКТ ГРУП“ ЕООД данни по реда на чл. 5, ал.4 КСО и данните в представените удостоверения на жалбоподателя по цитираните болнични листове било изплатено парично обезщетение за временна неработоспособност за 75 работни дни в общ размер на б 340.62 лв.

При осъществен последващ контрол на осигурителя относно спазването на осигурителното законодателство бил съставен Констативен протокол № КВ-5-21-00821414/08.10.2020 г., в който били обективирани резултатите от проверката.

По данни от ТР едноличен собственик и управител на дружеството бил Х. Р. Р. – син на жалбоподателя. Считано от 15.10.2018 г. дружеството било преобразувано в дружество с ограничена отговорност със съддружници Х. Р. Р. и Е. Е. Н.. От 02.01.2019 г. едноличен собственик на и управител е Е. Е. Н..

С писмо изх. № 1042-21-10#16/26.02.2020 г. е поискано съдействие от контролните органи на НАП за действия по компетентност. С писмо вх. № 1042-21-10#19/17.03.2020 г. от ТД на НАП С., офис М., ТП на НОИ – [населено място] е било уведомено за извършена проверка на дружеството „РИ КОРЕКТ ГРУП“ ЕООД и установените при нея факти и обстоятелства. Било е посочено, че последната подадена годишна данъчна декларация по чл. 92 ЗКПО е за финансовата 2018 година. Дружеството е имало два броя електронни касови апарати с фискална памет с дистанционна връзка с НАП. Сумарния оборот, наличен във ФП е в размер на 1600,00 лв. Информацията по чл. 5, ал. 4 КСО е била подаване по интернет с КЕП, първоначално с автор Х. Р. Р., а след 15.01.2019 г. от Е. Е. Н.. Към момента на

проверката за дружеството имало данни за налични данъчни и осигурителни задължения. Отчетените в ГДД за 2018 г. приходи са в размер на 17 749,31 лв., а разходите, в т.ч. за работна заплата, в пъти превишавали декларираните приходи. Видно от ГДД дружеството е отчетело разходи за суровини и материали в размер на 2 000 лв., както и за външни услуги за 6 000 лв., което не кореспондираше с декларирания предмет на дейност – строителна и ремонтна дейност. Съгласно данните в ИС на НОИ, от осигурителя били подавани уведомления по чл. 62, ал. 5 КТ за сключени трудови договори с 14 лица, като към момента на проверката всички били прекратени. Установено е, че в Р. се визуализирали данни по чл. 5, ал. 4 КСО за периода от м.01.2016 г. до м.09.2019 г. чрез „РИ КОРЕКТ ГРУП“ ЕООД, подавани за Р. Х. Р. с код за вид осигурен 01, като считано от м.11.2017 г. до момента проверката установила, че за същия нямало данни да са внесени осигурителните вноски.

По реда на НПОПДОО за периода 08.2018 г. до 05.2019 г. имало данни за изплатени парични обезщетения по представени приложения №9 по общо 29 бр. болнични листове за временна неработоспособност поради общо заболяване за 6 лица в общ размер на 30 053.41 лв.

Били са издадени задължителни предписания № ЗД-1-21-007245944/21.02.2020 г. на контролен орган до Р. Х. Р. за предоставяне за представяне на документи и данни относно изясняването на относими обстоятелства, свързани с трудовата му дейност. Писмото е било върнато като непотърсено. Изпратени са ЗП за представяне на необходимите документи за извършване на ревизия по разходите на ДОО и за установяване на контакт с Е. Е. Н. до адреса на дружеството и до личния адрес на управителя, като писмото е върнато като непотърсено. При посещение на адреса от контролните органи не били открити управител или упълномощено от него лице за контакт.

При извършена справка в ИС на НОИ било установено, че Е. Н. няма декларирано начало на дейност и осигуряване в качеството му на управител на „РИ КОРЕКТ ГРУП“ ЕООД. За същия чрез трети дружества, в качеството му на лице, полагащо труд, с код за вид осигурен 01, се визуализирали данни по чл. 5, ал. 4 КСО на минималните осигурителни прагове за длъжности „обслужващ магазин“, „общ работник“, „общ работник строителство на сгради“. „опакова“ и „продавач-консултант“.

Издадени са задължителни предписания на основание чл. 108, ал. 1, т. 3 КСО на дружеството „РИ К. Г.“, с оглед обективизираните в КП № КВ-5-21-0082141/08.10.2020 г. данни и установената липса на доказателства за извършване на стопанска дейност, респ. за упражняване на трудова дейност от лицата, за които са подавани данни, като ЗП са за подаване на декларация обр. 1 с код „заличаване“ на подадените данни по чл. 5, ал. 4 КСО за тринадесет лице, сред които и жалбоподателя, за периода 04.01.2016 г. до 10.09.2019 г. Същите са изпратени до адреса на дружеството и на управителя, като са били върнати с гриф „непотърсени“. Същите са връчени по реда на чл. 110, ал. 4 КСО чрез поставяне съобщение на табло в сградата на ТП на НОИ гр С., и са влезли в сила на 09.12.2020 г.

Поради неизпълнение на ЗП, на осн. чл. 4, ал. 10, т. 4 от Наредба № Н-13 от 17.12.2019 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и за самоосигуряващите се лица, данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО, подадени от дружеството за периода са заличени служебно.

Във връзка с установеното в хода на проверката и заличаването на данните по чл.5, ал. 4 КСО за жалбоподателя е направен извод, че същият е нямал качеството осигурено лице по смисъла на §1, ал. 1, т. 3 от ДР на КСО и не е отговарял на една от кумулативно изискуемите предпоставки по чл. 40, ал. 1 КСО, поради което е следвало да възстанови изплатените му парични обезщетения. В тази връзка е издадено Разпореждане № РВ-3-21-01015257/19.10.2021 г. на длъжностно лице по реда на чл. 114, ал. 4 КСО за възстановяване на неоснователно изплатените суми. Същото е обжалвано пред директора на ТП на НОИ [населено място], който с процесното решение е отхвърлил жалбата като неоснователна и е потвърдил обжалваното пред него разпореждане.

Решението е връчено на 18.01.22 г., видно от приложеното на л.81 от делото известие за доставяне.

При така установената фактическа обстановка, Съдът намира жалбата на Р. Х. Р. срещу Решение №1040-21-21 от 14.01.2022 г. на Директора на ТП на НОИ С. – град за неоснователна, поради следното:

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК Съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган по чл. 117, ал. 1, т. 2, б. “д” от КСО – директорът на ТП на НОИ-С. град, в рамките на неговата материална, териториална и времева компетентност, предвид Заповед № 1712/17.08.2015 г. на управителя на НОИ /служебно известна на съда/. При издаването му не се констатира допуснати съществени процесуални нарушения, обуславящи отмяната му. Спазено е изискването за форма с оглед разпоредбите на чл. 117, ал. 3 и ал. 5 КСО вр. чл. 59 АПК, като решаващият орган е изложил подробни мотиви, обосноваващи изводите му за неоснователност на подадената пред него жалба. Потвърденото с решението на директора на ТП на НОИ С.-град разпореждане също е издадено от компетентен орган в съответствие с чл.114, ал. 3 от КСО – „за ръководител на контрола по разходите на ДОО“ – съгласно Заповед № Ц1015-21-108/21.10.2020 г. /л. 147/.

В хода на административното производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Административният орган е изпълнил задълженията си по чл. 35 и чл. 36 от АПК, като е събрал всички относими доказателства. Извършването на проверка по разходите на ДОО по реда на чл. 108 от КСО касае контрол по спазването от осигурителите на нормативните актове по ДОО във връзка с дейността, възложена на НОИ, включително коректността на подаваните от осигурителя данни в Регистъра на осигурените лица, въз основа на които се отпускат и изчисляват паричните обезщетения. Всички документи във връзка с извършване на дейност от осигурителя, възникването на трудово правоотношение, респ. на осигурително правоотношение, начисляване и изплащане на трудови възнаграждения, подаване на данни по чл. 5, ал. 4 от КСО следва да се съхраняват от осигурителя в качеството му на такъв и във връзка с извършването на проверки от компетентните органи на НАП, НОИ и ИА ГИТ, във връзка с възложените им дейности. Работниците и служителите, назначени по трудов договор, не разполагат с документите, от които да се установи цялостната дейност на осигурителя по отношение на осъществяването на общественото осигуряване. В тази връзка, при извършване на проверка по разходите на ДОО на осигурителя, страна в

производството е само проверявания осигурител, и само той може да бъде адресат на административния акт (задължителни предписания съгласно чл. 37, ал. 1 и чл. 38, ал. 1 от Инструкция № 1 от 3.04.2015 г. за реда и начина за осъществяване на контролно-ревизионна дейност от контролните органи на Националния осигурителен институт), издаден в резултат на проверката. В тази връзка неоснователно се явява възражението на жалбоподателя за допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила, поради неуведомяването му и неучастието му в производството по издаване на оспорените актове.

Според чл. 114, ал. 2, т. 2 КСО добросъвестно получените суми за осигурителни плащания не подлежат на възстановяване от осигурените лица с изключение на случаите, когато след изплащането им са представени нови документи или данни, които имат значение за определяне на правото, размера и срока на изплащане, като възстановяването на сумите е без лихва до изтичането на срока за доброволно плащане.

Между страните не е спорно, че жалбоподателят е получил парично обезщетение за временна неработоспособност за периода от 08.10.2018 г. до 06.12.2020 г. в размер на 6 340.62 лв.

Съгласно чл. 40, ал. 1 от КСО осигурените лица за общо заболяване и майчинство имат право на парично обезщетение вместо възнаграждение за времето на отпуск поради временна неработоспособност и при трудоустрояване, ако имат най-малко 6 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск. Видно от цитираната разпоредба, предпоставка за възникване право на парично обезщетение е качеството „осигурено лице“. Легална дефиниция на за осигурено лице е дадена в §1, т. 3 от ДР на КСО – „физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1, и за което са внесени или дължими осигурителни вноски“. Според разпоредбата на чл. 10, ал. 1 КСО осигуряването възниква в деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ. Органът по осигуряването е мотивирал по същество извод, че жалбоподателят не е бил осигурено лице, тъй като не е извършвал трудова дейност, а осигурителят по същество не е осъществявал икономическа дейност. Съдът приема тази теза за обоснована и кореспондираща на събраните в хода на административното производство доказателства.

За осигурителя не са установени доказателства за извършвана стопанска дейност като цяло, както и за извършвана от жалбоподателя трудова дейност в частност. Наличието на валидно сключен трудов договор, както и изпращане на уведомление по чл. 62, ал. 3 КТ не е достатъчно условие, за да се приеме за безспорно установено наличието на действително извършвана трудова дейност, респ. за възникване на осигурително правоотношение, което е основание за изплащане на парично обезщетение, изчислено по данните, подадени по реда на чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО. Не съществува идентичност на трудовото и осигурителното правоотношение. Съгласно разпоредбата на чл. 10 от КСО, основанието за възникване на осигурително правоотношение е упражняването на трудова дейност, за която се дължат осигурителни вноски, част от които са за сметка на осигуреното лице. В този смисъл е и установената съдебна практика на ВАС, Шесто отд., напр. - Решение № 5219/23.04.2021 г. на ВАС, по адм. д. № 24982/2021 г., Решение № 4246/01.04.2021 г. на ВАС, по адм. д. № 9292/2020 г., Решение № 4718/14.04.2021 г. на ВАС, по адм. д. № 924/2021 г., Решение № 14866 от

2.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 11209/2020 г., Решение № 14917 от 2.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 9471/2020 г., Решение № 211/08.01.2016 г. на ВАС по адм.д.№ 3681/2015г.; Решение № 13316/24.10.2012 г. на ВАС по адм.д.№ 7235/2012г.; Решение № 13914/20.11.2014г. на ВАС по адм.д.№ 9260/2014г.; Решение № 7164/16.06.2015 г. на ВАС по адм. д.№ 9940/2014 г. и др. Следва да се посочи, че невнасянето на осигурителните вноски от страна на осигурителя не може да се тълкува във вреда на осигуреното лице, тъй като законът изисква алтернативно те да са реално внесени или да са дължими. В тази връзка, отговорността на жалбоподателя за връщане на неоснователно получено парично обезщетение не е ангажирана заради това, че вноските не са внесени от осигурителя, а за това, че жалбоподателят не е упражнявал трудова дейност, за която да подлежи на задължително осигуряване за съответния риск.

Констатациите при извършената проверка не позволяват да се направи извод за извършвана от жалбоподателя трудова дейност. Съдът намира за недоказано извършването на трудова дейност от страна на жалбоподателя, за която да е подлежал на задължително осигуряване за съответния социален риск. Обоснован и мотивиран е извода на административния орган в тази насока, като същият е мотивиран с конкретни констатирани и безспорно установени факти и обстоятелства – видно от писмо вх. № 1042-21-10#19/17.03.2020 г. на ТД на НАП С., последната подадена годишна данъчна декларация по чл. 92 ЗКПО е за финансовата 2018 година; дружеството е имало два броя електронни касови апарати с фискална памет с дистанционна връзка с НАП. Сумарния оборот, наличен във ФП е в размер на 1600,00 лв.; информацията по чл. 5, ал. 4 КСО е била подавана по интернет с КЕП, първоначално с автор Х. Р. Р., а след 15.01.2019 г. от Е. Е. Н.; към момента на проверката за дружеството имало данни за налични данъчни и осигурителни задължения; отчетените в ГДД за 2018 г. приходи са в размер на 17 749,31 лв., а разходите, в т.ч. за работна заплата, в пъти превишавали декларираните приходи; видно от ГДД дружеството е отчетело разходи за суровини и материали в размер на 2 000 лв., както и за външни услуги за 6 000 лв., което не кореспондираше с декларирания предмет на дейност – строителна и ремонтна дейност.

Цялостният анализ на събраните по делото доказателства и установените факти и обстоятелства не позволяват да се приеме, че жалбоподателят действително е извършвал трудова дейност. Този извод не се разколебава от свидетелските показания на разпитаните в хода на съдебното следствие свидетели. От една страна, се установява, че жалбоподателят е извършвал ремонти в лично качество, като физическо лице, но това не означава, че е престираал работна сила за своя работодател. От друга страна изготвените писмени доказателства в хода на проверката по своята същност са официални документи, по отношение на които е налице забраната по чл. 164, ал.1, т. 2 ГПК, вр. чл. 144 АПК.

Налице е и противоречие между свидетелските показания и приложените от жалбоподателя документи и твърдения, съдържащи се в жалбата. От една страна се поддържа, че Р. Х. Р. е бил технически ръководител строителство, за която длъжност с код по НКПД[ЕИК], съгласно приложената на л. 17 длъжностна характеристика, основаните характеристики на изпълняваната работа са *„Контролиране на строителната дейност на обектите; Контролиране на разходването на материалите; Осигуряване на условия за нормално протичане на строителните работи“*. От друга страна, със свидетелските показания се твърди, че жалбоподателят

е правил „*буквално всичко в апартамента, без мебели, като лепене на плочки в банята и т.н.*“, „*прави ли сме ВиК, полагали сме латекс, боядисвали сме, сменяли сме лампи, монтирали сме паркет. Правили сме буквално всичко без монтаж на мебели*“. Налице е несъответствие между задълженията на жалбоподателя по длъжностна характеристика и твърдените от свидетелите дейности, извършвани от него. В тази връзка, не може да се приеме, че извършваната работа е била трудова дейност и по същество жалбоподателят е престирирал работна сила за своя работодател.

С оглед на изложеното съдът приема, че жалбоподателят в действителност не е осъществявал трудова дейност, съответно не се явява осигурено лице, както обосновано е приел и административният орган. Поради това съдът намира, че при издаване на процесното решение не са допуснати процесуални нарушения, като същото е в съответствие и с материалноправните разпоредби.

Оспореното решение, както и потвърденото с него разпореждане, съответстват и на целта на закона, обусловена от защита на бюджета на държавното обществено осигуряване чрез създаване на механизъм за възстановяване на недължими плащания. Издаденото разпореждане и потвърждаващото го решение са законосъобразни по всички критерии на чл. 146 от АПК, поради което жалбата следва да бъде отхвърлена. При този изход на спора претенцията на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение се явява основателна и следва да бъде уважена за сумата от 100 лева. Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1 и ал. 2, Съдът

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ оспорването на Р. Х. Р., действащ чрез адв. Я. С. от САК, срещу Решение № 1040-21-21 от 14.01.2022 г. на директора на Териториално поделение на НОИ – [населено място], с което е отхвърлена жалбата му с вх. № 1012-21-16/16.01.2022 г. и е потвърдено Разпореждане № РВ-3-21-01015257/19.10.2021 г. на длъжностно лице по чл. 114, ал. 3 КСО.

ОСЪЖДА Р. Х. Р. да заплати по сметка на ТП на НОИ [населено място] сума в размер на 100 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред ВАС на РБ в 14 дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: